

EXTRACTE

La Blanca, que acaba de fer els 77 anys i que havia estat catedràtica de psicologia, és, doncs, una lectora empedreïda, voraç. Què faria sense els llibres, sobretot d'ençà que fa deu anys es va quedar vídua? No és una persona autocompassiva, no és una persona que es faci llàstima a si mateixa, però què seria d'ella sense les històries dels llibres? Però quan n'obre les pàgines, ja ni hi pensa, en el consol que li proporcionen. S'hi submergeix i prou i comença una nova pel·lícula. I, en tot cas, la paraula tampoc no fora pas consol.

Amb els anys els seus gustos literaris han anat esdevenint més amplis, més eclèctics. Mentre va exercir, llegia sobretot qüestions relacionades amb la psicologia, però quan se'n va alliberar, per molt que li agradés la docència, i els alumnes encuriosits, i les persones que tractava a la seva consulta privada, va ser realment un alleujament. Deixar el rellotge, deixar les rutines sense haver de deixar les sanes inquietuds. Llàstima que poc després es morís l'Andreu, el seu estimat.

Quan es fica en una història, tota la resta desapareix, el món sencer amb les seves grisors i opacitats. I desgràcies i mals averanys. Per molt que les novel·les també en continguin, si no, no estarien escrites per humans. Però potser arribarà un dia que també se m'encarregaran els robots, i els seus ja seran relats que no ens faran patir però tampoc gaudir. Però ella ja no hi serà, sospira agraïda.

Així, de fa un temps, la Blanca ha desenvolupat un interès per la novel·la policíaca amb totes les seves diferents vessants, la bona novel·la policíaca més enllà dels whodunits. Si la novel·la és bona hi aplica els seus coneixements psicològics i mira de descobrir el culpable o la culpable no pas per les pistes o els motius sinó per la psicologia dels diferents personatges de la trama. I, més enllà de l'estil, de la forma, la novel·la li agrada si encerta el

criminal. No pas per posar-se medalles que ningú no veurà pas sinó perquè per a ella això vol dir que l'autor, o l'autora, hi entenen, de psicologia. I qui té coneixements, o intuïcions, psicològiques, sempre escriurà bones novel·les, es diu la Blanca a si mateixa, que només s'enfada quan un llibre passa per bo i a ella li sembla rematadament dolent. En aquests casos, i quan ja no pot més, deixa la novel·la a mig llegir i la crema a la llar de foc del seu gran menjador. No és pas partidària d'incendiar literatura, però és que el que crema no n'és. I no pot caure en mans de segons qui, encara seria un primer llibre que el desanimaria de provar-ho amb un altre.

I sort en té també, la Blanca, d'en Harald, el seu net, malgrat el nom que li han posat. Devia ser la Berta, la seva jove, perquè dubta que en Jaume, el seu fill, li hagués posat mai un nom com aquest. I ella és la que mana a casa. Devia tenir algun somni amagat de reialesa noruega, tan republicà que després serà el noi! Però també és cert que amb el temps la Blanca s'hi anat acostumant, a aquest nom, com ell mateix, i que el prim cabell ros del nano s'hi adiu. Un cabell que ella sovint acarona. Quan estan sols...